

บทบาทของเจ้าหน้าที่หน่วยสันติมิคาในการพัฒนาชุมชน
Roles of the Santinimit Unit Staff in Community Development

จำเริญ ปทุมมณี
Jumroen Patummanee

๒

เลขที่ HN ๙๐๐.๕๕.๐๖ ๑๖๘ 2537
เลขทะเบียน.....
3/0 ก.ย. 2537

Order Key..... 874.....
BIB Key..... 59407.....

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Master of Education Thesis in Community Development Education
Prince of Songkla University

ชื่อวิทยานิพนธ์ บทบาทของเจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितในการพัฒนาชุมชน
ผู้เขียน จำสืบ เอกจำเริญ ปทุมมณี
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
ปีการศึกษา 2537

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาบทบาทของเจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितในการพัฒนาชุมชน (2) เปรียบเทียบบทบาทของเจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितในการพัฒนาชุมชนตามตัวแปรอายุ สถานภาพสมรส รายได้ ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยสันติमित ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน และเจตคติต่อการพัฒนาชุมชน และ (3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितในการพัฒนาชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในหน่วยสันติमित สังกัดกองทัพบก 4 จำนวน 288 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ใช้แบบสอบถามเพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไป เจตคติต่อการพัฒนาชุมชน ระดับบทบาทของเจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितในการพัฒนาชุมชน ปัญหาและข้อเสนอแนะ และแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences Personal Computer Plus (SPSS PC⁺) เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ผลการวิจัย พบว่า

1. เจ้าหน้าที่หน่วยสันติमित มีบทบาทในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมมีบทบาทอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีบทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านการเมืองการปกครอง และด้านการศึกษา กับมีบทบาทอยู่ในระดับมากในด้านสุขภาพอนามัย ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทในการพัฒนาชุมชน
ของเจ้าหน้าที่หน่วยสันติमित พบว่า

2.1 เจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีบทบาท
ในการพัฒนาชุมชนด้านการศึกษา สังคม สุขภาพอนามัย การเมืองการปกครอง และมี
บทบาทโดยภาพรวมมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีอายุต่ำกว่า 31 ปี และเจ้าหน้าที่หน่วยสันติमित
ที่มีอายุสูงกว่า 40 ปี มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนด้านการศึกษามากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีอายุ
ต่ำกว่า 31 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 เจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितที่สมรสแล้ว มีบทบาทในการพัฒนาชุมชน
ทั้ง 5 ด้าน และมีบทบาทโดยภาพรวมมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่เป็นโสด อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 แต่เจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितที่เป็นหม้ายกับเจ้าหน้าที่ที่สมรสแล้ว และ
เจ้าหน้าที่ที่เป็นโสดมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนทั้ง 5 ด้าน และบทบาทโดยภาพรวมไม่
แตกต่างกัน

2.3 เจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितที่มีรายได้ปานกลาง มีบทบาทในการ
พัฒนาชุมชนด้านการศึกษา สังคม สุขภาพอนามัย การเมืองการปกครอง และบทบาท
โดยภาพรวมมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีรายได้น้อย ส่วนเจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितที่มีรายได้สูง
มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนด้านการศึกษา และการเมืองการปกครองมากกว่าเจ้าหน้าที่
ที่มีรายได้น้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 เจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितที่มีประสบการณ์การทำงานมากมีบทบาท
ในการพัฒนาชุมชนทั้ง 5 ด้าน และมีบทบาทโดยภาพรวมมากกว่าเจ้าหน้าที่หน่วยสันติमित
ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 เจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितที่มีประสบการณ์การเข้ารับอบรมมีบทบาท
ในการพัฒนาชุมชนด้านการศึกษา สังคม การเมืองการปกครอง และบทบาทโดยภาพรวม
มากกว่าเจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितที่ไม่มีประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรมอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

2.6 เจ้าหน้าที่หน่วยสันติमितที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน
ในระดับสูงและระดับปานกลาง มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนด้านการศึกษา สังคม การเมือง
การปกครอง และมีบทบาทโดยภาพรวมมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน
ต่ำ ส่วนเจ้าหน้าที่ที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนปานกลางมีบทบาทในการพัฒนา

ชุมชนด้านสุขภาพอนามัยมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนตัวอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7 เจ้าหน้าที่หน่วยสันติมิตรที่มีเจตคติต่อการพัฒนาชุมชนสูงและ
ปานกลาง มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนด้านการศึกษาและการเมืองการปกครองมาก
กว่าเจ้าหน้าที่ที่มีเจตคติต่อการพัฒนาชุมชนต่ำ เจ้าหน้าที่ที่มีเจตคติต่อการพัฒนาชุมชน
ระดับสูง มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนด้านสังคม สุขภาพอนามัย และโดยภาพรวมมาก
กว่าเจ้าหน้าที่ที่มีเจตคติต่อการพัฒนาชุมชนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาในการพัฒนาชุมชนของเจ้าหน้าที่หน่วยสันติมิตร พบว่า ปัญหาที่
สำคัญคือ

3.1 ประชาชนขาดความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน

3.2 ประชาชนมีระดับความรู้ต่างกันมาก

3.3 คนหนุ่มสาวส่วนมากไปหางานทำนอกหมู่บ้าน

3.4 เจ้าหน้าที่หน่วยสันติมิตรขาดความรู้ในการนำทรัพยากรใน

ท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาชุมชน

ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดอบรมสัมมนาเจ้าหน้าที่หน่วยสันติมิตรและประชาชน
ส่งเสริมอาชีพที่มีอยู่แล้วในชุมชนพร้อมจัดหาตลาดและประกันราคาผลผลิต

Thesis Title	Roles of the Santinimit Unit Staff in Community Development
Author	Sergeant-Major 1 st Class Jumroen Patummanee
Major Program	Community Development Education
Academic Year	1994

Abstract

This research was aimed to (1) investigate the roles of the Santinimit officials in community development (2) compare the Santinimit officials' roles in terms of their age, marital status, income, working experience, Santinimit implementation training experience, knowledge and attitudes toward community development and (3) investigate issues as well as problems including suggestions for Santinimit officials in community development. The subjects under study were 288 officials taken from Santinimit Unit in the Region IV Army. The instrument for data collection was a questionnaire to investigate subjects' general information; attitudes toward community development, the level of the roles in community development along with the Santinimit implementation problems including suggestions, and a test for knowledge on community development. In data analysis, the SPSS PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences Personal Computer Plus) was employed for percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, ANOVA and Scheffé test for post-hoc multiple comparison.

The results were as follows :

1. The Santinimit officials played their overall roles in community development at the high level. Upon their roles divided into respective aspects under study the officials' only two roles were found at the highest level, that were politic and education aspects, while the rests at the high level, that were economic, health care and social aspects.

2. The results of the comparision analysis of their roles in community development were found as follows :

2.1 The officials of 31-40 years old played their roles in community development in education, social, health care, politic aspects and thier overall roles at the higher level than those of ages under 31 years old. Furthurmore, the officials of ages over 40 years old played roles in community development in education aspect at the higher level than those of ages under 31 years old at .05 level of statistical significance.

2.2 The married officials played their roles in community development in all 5 aspects and their overall roles at the higher level than the unmarried officials counterpart with .05 level of statistical significance, it was found no statistical difference between the widowed officials and the married officials and unmarried officials, however.

2.3 The officials with morderate income played roles in community development in education, social, health care politic aspects and their overall roles at the higher level than those with low income. The officials with high income played their roles in community development in education

and politic aspects at the higher level than those with low income counterpart with .05 level of statistical significance.

2.4 The officials with more working experience played their roles in community development in all 5 aspects and their overall roles at the higher level than those with less working experience counterpart with .05 level of statistical significance.

2.5 The officials with training experience played their roles in community development in education, social, politic aspects and their overall roles at the higher level than those without such an experience counterpart with .05 level of statistical significance.

2.6 The officials with more and moderate knowledge on community development played their roles in community development in education, social, politic aspects and their overall roles at the higher level than those with less knowledge, and the officials with moderate knowledge played their roles in community development in health care aspect at the higher level than those with less knowledge counterpart with .05 level of statistical significance.

2.7 The officials with more and moderate attitudes toward community development played their roles in community development in education and politic aspects at the higher level than those with less attitudes. The officials with more attitudes toward played their roles in community development in social, health care aspects and their overall roles at the higher level than those with less attitudes counterpart with .05 level of statistical significance.

3. Issues and problems encountered by the Santinimit officials in community development were as follows :

3.1 There was a lack of people cooperation in community development.

3.2 People were much different in knowledge.

3.3 Most of the youngs went out to work at workplace far away from their villages.

3.4 The Santinimit went on shortage of technical skills in using local resouces in community development.

The Suggestions to solve the problems mentioned above were perioldical seminars for both people and officials, promotions of occupations exiting in the community, marketing management, and productions prices protections.